

Odpověď Ministerstva zdravotnictví (MZd) na žádost o informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Vážená paní,

k Vaší žádosti o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, doručené Ministerstvu zdravotnictví (MZd) dne 16. června 2026, evidované pod č. j.: xxx, kterou jste požádala o poskytnutí metodických stanovisek k zákonu o specifických zdravotních službách:

- *Následky chybějící vstupní prohlídky:*

Jak nahlíží právní předpisy na situaci, kdy zaměstnavatel připustí zaměstnance k výkonu práce bez provedení povinné vstupní lékařské prohlídky u poskytovatele pracovní lékařských služeb? Jaké právní důsledky to má pro platnost pracovního poměru a odpovědnost za následný pracovní úraz?

- *Nezávislost lékaře:*

Jaké jsou zákonné požadavky na nestrannost lékaře? Kam může pacient podat stížnost, pokud má důvodné podezření, že lékař nejedná nezávisle, ale na objednávku či pod tlakem vedení zaměstnavatele?;

sděluji:

Ad dotaz „Následky chybějící vstupní prohlídky“

V souladu se zákonem č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 373/2011 Sb.“), zajišťuje pracovní lékařské služby pro zaměstnance a osoby ucházející se o zaměstnání zaměstnavatel za podmínek stanovených tímto zákonem a souvisejícími právními předpisy, zejména vyhláškou č. 79/2013 Sb., o pracovní lékařských službách a některých druzích posudkové péče, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 79/2013 Sb.“).

Podle § 59 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb. je zaměstnavatel povinen zajistit vstupní lékařskou prohlídku před vznikem pracovního vztahu v případech stanovených tímto zákonem. Povinnost provedení vstupní lékařské prohlídky se vztahuje zejména na osoby zařazované k práci v kategorii druhé, druhé rizikové, třetí nebo čtvrté podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, a dále na práce, jejichž součástí jsou činnosti, pro které jsou podmínky zdravotní způsobilosti stanoveny prováděcím či jiným právním předpisem.

Podle platné právní úpravy není vstupní lékařská prohlídka povinná u prací zařazených do první kategorie, pokud nejde o práci spojenou s profesním rizikem nebo s rizikovými faktory uvedenými v příloze vyhlášky č. 79/2013 Sb. V těchto případech lze vstupní lékařskou

prohlídku provést na základě požadavku zaměstnavatele nebo osoby ucházející se o zaměstnání.

Pokud zaměstnavatel připustí zaměstnance k výkonu práce, u níž právní předpisy vyžadují provedení vstupní lékařské prohlídky, aniž by tato prohlídka byla provedena, jedná se o porušení povinností stanovených právními předpisy v oblasti pracovnělékařských služeb. Současně nebyla řádným způsobem posouzena zdravotní způsobilost zaměstnance k výkonu dané práce.

V této souvislosti lze odkázat rovněž na § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého je zaměstnavatel povinen nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával práce, jejichž výkon by neodpovídal jeho zdravotní způsobilosti. Rovněž platí, že podle § 59 odst. 1 písm. c) zákona č. 373/2011 Sb. se osoba ucházející se o zaměstnání považuje za zdravotně nezpůsobilou k výkonu práce, k níž má být zařazena, jestliže se nepodrobí vstupní lékařské prohlídce, pokud k ní byla zaměstnavatelem vyslána.

K otázce právních důsledků neprovedení povinné vstupní lékařské prohlídky pro platnost pracovního poměru a odpovědnost za následný pracovní úraz uvádíme, že právní předpisy upravující pracovnělékařské služby stanoví povinnost zaměstnavatele zajistit vstupní lékařskou prohlídku v zákonem stanovených případech, neupravují však pracovněprávní důsledky jejího neprovedení ani důsledky pro odpovědnost za pracovní úraz. Ministerstvo zdravotnictví proto není věcně příslušné k poskytování závazného výkladu pracovněprávních předpisů ani k posuzování platnosti pracovněprávních jednání či odpovědnosti účastníků pracovněprávních vztahů v konkrétních případech.

Posouzení vlivu neprovedení vstupní lékařské prohlídky na platnost pracovního poměru nebo na vznik či rozsah odpovědnosti za pracovní úraz závisí vždy na konkrétních okolnostech daného případu a přísluší orgánům kompetentním v oblasti pracovního práva, zejména Ministerstvu práce a sociálních věcí, orgánům inspekce práce a soudům.

Ad dotaz „Nezávislost lékaře“

Jeden ze základních principů českého zdravotního systému je povinnost poskytovat zdravotní služby lege artis, tedy na náležité odborné úrovni. Tento princip je definován v § 4 odst. 5 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, který stanoví, že:

„Náležitou odbornou úrovní se rozumí poskytování zdravotních služeb podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů, při respektování individuality pacienta, s ohledem na konkrétní podmínky a objektivní možnosti.“

Pokud pacient není spokojen s postupy poskytovatele zdravotních služeb při poskytování zdravotních služeb nebo s činnostmi souvisejícími se zdravotními službami, lze využít práva podat stížnost podle § 93 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů.

K jejímu podání je dle zákona oprávněn:

- a) pacient,
- b) zákonný zástupce nebo opatrovník pacienta,
- c) osoba blízká v případě, že pacient tak nemůže učinit s ohledem na svůj zdravotní stav nebo pokud zemřel, nebo
- d) osoba zmocněná pacientem.

Stížnost se podává poskytovateli, proti kterému směřuje a její podání nesmí být osobě, která ji podala, nebo pacientovi, jehož se stížnost týká, na újmu. Poskytovatel je dle uvedeného zákona povinen vyřídit stížnost do 30 dnů ode dne jejího obdržení.

Dle § 93 odst. 2 téhož zákona v případě, kdy osoba, která stížnost poskytovateli podala, s jejím vyřízením nesouhlasí, může podat stížnost příslušnému správnímu orgánu, který tomuto poskytovateli udělil oprávnění k poskytování zdravotních služeb. Zároveň je nezbytné uvést důvody nesouhlasu s vyřízením stížnosti poskytovatelem. Upřesňujeme, že příslušným správním úřadem, ke kterému je stížnost dle § 93 odst. 2 podávána, je míněn příslušný krajský úřad.

Podrobný postup lze nalézt také na webovém odkazu - [Právo na podání stížnosti | NZIP](#).

V případě podezření na nedostatky v rámci odborného nebo etického postupu lékaře či lékařky se lze obrátit na Českou lékařskou komoru (dále jen ČLK), a to do 1 roku od doby, kdy k pochybení došlo. ČLK může řešit stížnosti na výkon povolání svých členů a zároveň uplatňovat disciplinární pravomoc, pokud člen jejich komory nevykonává své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a řády komory. Níže uvádíme odkaz na webové stránky ČLK, kde je podrobně popsán postup při podání stížnosti.

<https://www.lkcr.cz/problematika-stiznostni-agendy>